

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25CoCsp/19/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120315924
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lýdia Gálisová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2023:6120315924.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Lýdie Gálisovej a členiek JUDr. Márie Malíkovej a JUDr. Sone Vackovej, v právnej veci žalobcu: SPP - distribúcia, a.s., Mlynské nivy 44/b, Bratislava, IČO: 35 910 739, zastúpeného: Mgr. Miroslav Hanec, advokát so sídlom Hruštiny 602/602, Žilina, IČO: 37 976 486, proti žalovanému: I. D., bytom E. M. XXXX/XX, T., zastúpenom: Advokátska kancelária JUDr. Roman Blažek, s.r.o., Pohraničná 4, Komárno, IČO: 36 721 123, o zaplatenie 10271,84 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Komárno zo dňa 01. marca 2023 pod č.k.17 Csp/85/2020-370 s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

Žalovaný má voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1.1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu zamietol. Žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania na súde prvého stupňa ako aj trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % trov konania. V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že žalobca si voči žalovanému uplatnil nárok na zaplatenie sumy 10 271,84 eura spolu s príslušenstvom, zmluvnou pokutou a nárokom na náhradu trov konania. Uplatnený nárok odôvodnil tým, že žalovaný vykonal na účet žalobcu neoprávnený odber zemného plynu. Žalobca nebol dodávateľ zemného plynu, so žalovaným neuzatvoril žiadnu zmluvu. Pri kontrole odberného miesta dňa 16.10.2018 žalobca nadobudol podozrenie, že žalovaný na odbernom mieste E. okružná XXXX/XX, XXX XX T., odoberá zemný plyn meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii - plomba. Plynomer bol demontovaný a odoslaný na odborné posúdenie znalcovi. Znaleckým posudkom č. 159/PL-2019 zo dňa 04.03.2019 znalec W. G. B., potvrdil porušenie zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii. Znalec v posudku uviedol, že na základe zistených skutočností, s pravdepodobnosťou blížiacou sa k istote predpokladá, že pôvodné zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii bolo porušené - odstránené a nahradené inou plombou. Odberateľ, ktorý neoprávnene odoberal plyn, je povinný uhradiť prevádzkovateľovi distribučnej siete vzniknutú škodu. Zmluvným odberateľom na vyššie uvedenom odbernom mieste bol žalovaný. Spôsob výpočtu škody spôsobenej prevádzkovateľovi distribučnej siete za určené obdobie neoprávneným odberom plynu bol stanovený vyhláškou Ministerstva hospodárstva SR č. 449/2012 Z. z.. Dňa 11.03.2019 žalobca žalovanému, ako odberateľovi vyúčtoval škodu spôsobenú neoprávneným odberom zemného plynu za obdobie od 11.12.2017 do 15.10.2018, určenú vo výške 10 271,84 eura, vyúčtovaním č. 9000318874, splatným dňa 25.03.2019.

1.2. Krajský súd v Nitre, uznesením pod č. k. 25CoCsp/19/2022-262 zo dňa 02.08.2022 vyhovujúci rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Poukázal na rozhodnutia Ústavného súdu vo veciach III.ÚS 114/2020-81 dňa 09.03.2021, II.ÚS 207/2021 dňa

21.04.2021, II.ÚS 319/2021-21 dňa 16.06.2021 a následne rozhodnutiami I.ÚS 457/2021-17 dňa 30.11.2021.

1.3. Z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že žalobca je prevádzkovateľom distribučnej siete zemného plynu, nebol dodávateľom zemného plynu, so žalovaným nebol v žiadnom kontraktuálnom vzťahu. Pri kontrole odberného miesta: E. M. XXXX/XX, XXX XX T., zamestnancom žalobcu, dňa 16.10.2018, žalobca nadobudol podozrenie, že žalovaný na predmetnom odbernom mieste odoberá zemný plyn meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii - plomba. Plynomer bol demontovaný a odoslaný na odborné posúdenie znalcovi. Znalec W.. G. B. v znaleckom posudku č. 159/PL-2019 zo dňa 04.03.2019 dospel k záveru, že na základe optického skúmania môže potvrdiť, že sporné odtlačky čelustí plombovacích klieští a kontrolné odtlačky neboli vytvorené čelustami toho istého nástroja. Nezistil poškodenie, ani prítomnosť lepiacej hmoty na plombe osadenej v kryte číselníka meradla. Optickým skúmaním označení, ktoré boli vytvorené čelustami plombovacích klieští zistil obsahovú podobnosť, tvarovú a rozmerovú nezhodu špecifických znakov sporných a kontrolných odtlačkov. Optickým skúmaním povrchu krytu číselníka v okolí plomby zistil mechanické stopy, ktoré boli vytvorené predmetom - nástrojom. Nezistil poškodenie plomby osadenej v kryte číselníka meradla. Na základe zistených skutočností, s pravdepodobnosťou blížiacou sa k istote znalec predpokladal, že pôvodné zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii bolo porušené - odstránené a nahradené inou plombou. Zmluvným odberateľom na predmetnom odbernom mieste bol žalovaný. Spôsob výpočtu škody spôsobenej prevádzkovateľovi distribučnej siete za určené obdobie neoprávneným odberom plynu bol stanovený vyhláškou Ministerstva hospodárstva SR č. 449/2012 Z. z.. Dňa 11.03.2019 žalobca žalovanému, ako odberateľovi vyúčtoval škodu spôsobenú neoprávneným odberom zemného plynu za obdobie od 11.12.2017 do 15.10.2018, výpočtom v zmysle uvedenej vyhlášky, vo výške 10 271,84 eura, vyúčtovaním č. XXXXXXXXXXXX, splatným dňa 25.03.2019. Výpočet škody spôsobenej neoprávneným odberom zemného plynu zo dňa 08.03.2019 je v prílohe vyúčtovania. Dňa 18.05.2020 odoslal žalobca žalovanému predžalobnú výzvu na úhradu pohľadávky. Do podania žaloby nebola vykonaná žiadna úhrada dlžnej sumy. Neuhradený zostatok predstavuje sumu 10 271,84 eura.

1.4. Na zistený skutkový stav aplikoval ustanovenia § 49 zákona č.656/2004 Z.z. o energetike a o zmene niektorých zákonov, (ďalej len zákona o energetike) § 2 písm. c) bod 15 zákona č. 656/2004 Z. z., § 49 odsek 6 písmeno d) zákona o energetike, § 49 odsek 6 písmeno i) zákona o energetike, § 49 odsek 6 písmeno j) zákona o energetike, § 64 odsek 6 písmeno i), j) zákona o energetike, § 72 odsek 8 zákona o energetike, § 73 odsek 4 , 5 zákona o energetike, § 76 ods. 1, 8 , 11 zákona o energetike, § 82 odsek 1 zákona o energetike, § 82 odsek 2, 3, 4 zákona o energetike, § 420 Občianskeho zákonníka, § 489 Občianskeho zákonníka. Právny vzťah medzi stranami sporu posudzoval podľa ustanovení zákona č. 251/2012 Z. z. a Občianskeho zákonníka. Uviedol, že právny vzťah nie je možné vyhodnotiť ako vzťah spotrebiteľský, nakoľko strany sporu v ich právnom vzťahu nevystupovali v pozícii dodávateľa a spotrebiteľa , neexistovala medzi nimi žiadna zmluva majúca charakter spotrebiteľskej zmluvy. Za spotrebiteľskú zmluvu by bolo možné posudzovať zmluvu o dodávke zemného plynu uzavretú medzi obchodnou spoločnosťou Slovenský plynárenský priemysel, a.s. a žalovaným. Nárok z tejto zmluvy však v tomto konaní nie je predmetom sporu. Právny vzťah medzi stranami sporu je vzťahom občianskoprávnym a je primárne regulovaný zákonom o energetike. V tomto vzťahu majú subjekty navzájom rovné postavenie.

Citoval z rozhodnutia ústavného súdu III .ÚS 114/2020 zo dňa 09.03.2021 v ktorom ústavný súd konštatoval, že ochrana poskytovaná jednému subjektu vlastníckeho práva nesmie byť v nepomere k možnostiam ochrany, ktoré má druhý subjekt. V dôsledku relatívne striktnej zodpovednosti odberateľa (a z toho vyplývajúceho zásahu do jeho vlastníckeho práva) treba túto prísnosť vyvažovať dostupnými inštitútmi a rozhodne treba trvať na preukázaní zákonom predpokladaných podmienok vzniku zodpovednosti za škodu, ako aj jej rozsahu. Len samotný neoprávnený zásah do zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii ešte nemusí automaticky znamenať, že meradlo je nefunkčné, jeho meranie je bez ďalšieho irelevantné. Tento náleží Ústavného súdu jednoznačne prekonáva všetky doposiaľ vydané rozhodnutia všeobecných súdov, aj najvyšších súdnych autorít, ktoré v tomto duchu obdobné, ba priam totožné prípady rozhodovali. Vo svetle tohto nálezu Ústavného súdu súd prvej inštancie preskúmal všetky dôkazy jednotlivo a vo svojej vzájomnej súvislosti, pričom dospel k záveru, že v konaní žalobca neunesol dôkazné bremeno k preukázaniu neoprávneného odberu, a preto bolo potrebné žalobu zamietnuť.

1.5. Ďalej súd prvej inštancie uviedol, že Krajský súd v Nitre, v obdobnej veci, vo svojom rozhodnutí sp. zn. 12Co/5/2022 zo dňa 22.11.2022 uviedol, že žalobou uvádzané ustanovenie § 82 ods.1 písm. d) zákona o energetike a následne ani ustanovenie § 82 ods. 2, 3 tohto zákona nebolo možné aplikovať, pretože žalobca jednoznačne nepreukázal splnenie podmienky upravenej v ustanovení § 82ods. 1 písm. d) zákona. Odvolací súd konštatoval, že z dokazovania jednoznačne nevyplýva, že práve kontrolné odtlačky, ktoré znalec použil na porovnávanie sporných odtlačkov, boli skutočne tými odtlačkami, ktoré mali byť žalobcom osadené ako prvotné odtlačky na demontované plynomery. Znalec posudky vyhotovuje tak, že k spornému odtlačku používa kontrolný odtlačok, ktorý mu je najviac podobný. Žalobca žalobu oprel o neoprávnený odber zemného plynu meraný určeným meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii. Ku konštatovaniu, že plomba bola pozmenená, by však bolo možné dospieť jedine porovnaním sporného odtlačku s odtlačkom kontrolným, ktorý by musel byť vyhotovený tým istým razidlom, ako v čase jeho prvotného osadenia. Z výsledkov vykonaného dokazovania však jednoznačne vyplynulo, že žalobca nepreukázal túto skutočnosť, pretože kontrolné odtlačky boli vyhotovené rôznymi razidlami a pre znalecké skúmanie boli znalcovi dodané zamestnancom, ktorý odtlačok za účelom vypracovania znaleckých posudkov vyhotovil. Odvolací súd musel zhodne so súdom prvej inštancie konštatovať, že z dokazovania nevyplýva skutočnosť, že žalobca predmetné meradlo plynu na danom odbernom mieste osadil práve takým razidlom, z ktorého ako kontrolného, znalec pri vypracovaní znaleckého posudku vychádzal. Žalobca sa tak dostal do stavu dôkaznej núdze, čo znamená, že bez existencie dôkazu svedčiaceho o tom, akými odtlačkami boli plynomery v čase ich osadenia opatrené, nebolo jednoznačne preukázané porušenie zabezpečenia meradla proti neoprávnenej manipulácii v porovnaní so stavom zabezpečenia meradla v čase jeho inštalácie. V tomto smere aj odvolací súd posúdil obranu žalovanej ako dôvodnú. Nie je vôbec podstatné, či sa plomba osádza pri montáži plynomera alebo je na plynomer osádzaná na pracovisku autorizovanej osoby. Podstatné je preukázať, ako plomba v čase jej osadenia vyzerala. Ako vyplynulo z vykonaného dokazovania, kontrolné odtlačky sa vyznačovali odlišnosťami v tvare, veľkosti písma a číslic. Zákon pre prípad neoprávneného odberu plynu nevyžaduje ani preukázanie toho, kto porušenie zabezpečenia meradla vykonal, no ak má pre taký prípad odberateľ za škodu zodpovedať, prevádzkovateľ distribučnej siete musí nad všetky pochybnosti preukázať, že došlo k porušeniu takého zabezpečenia meradla, aké sa v čase jeho montáže na meradle nachádzalo. Tieto podmienky pre vyhovie žalobe žalobcu v danom prípade splnené neboli.

1.6. Žalobca svoj nárok v konaní vyvodzoval z titulu náhrady škody vychádzajúc primárne zo záverov znaleckého posudku vypracovaného znalcom W. G. B.. Na základe dokazovania dospel k záveru, že žalobca nepreukázal, že kontrolné odtlačky, s ktorými znalec porovnával sporné odtlačky na plynomeroch demontovaných na odbernom mieste, boli vyhotovené tými istými nástrojmi, ktoré boli použité pri prvotnej montáži plynomerov u žalovaného. Právny zástupca žalobcu na pojednávaní uviedol, že razníc, ako aj vložiek do plombovacích klieští je vždy niekoľko a znalec nemá k dispozícii vždy priamo plombovacie kliešte, ktorými je vyhotovená konkrétna plomba ale iba kontrolný odtlačok rovnakého druhu plombovacích klieští. Je teda predpoklad, že kontrolné odtlačky nemuseli byť vyhotovené tými istými kliešťami, resp. razidlami, akými mali byť vyhotovené plomby v čase ich osadenia na plynomer. Žalobca síce v konaní predložil protokol o meraní plynomerov, z ktorých vyplýva, že plynomery meraniu vyhovel, avšak súčasťou montážneho protokolu nie je záznam o tom, ako plomba v čase osadenia na plynomer vyzerala. Pokiaľ aj malá odchýlka od kontrolného odtlačku má byť zásadným dôkazom o neoprávnenom odbere plynu a založení objektívnej zodpovednosti odberateľa, je na mieste od distribútora plynu požadovať predloženie takých dôkazov, ktoré by všetky pochybnosti preukazovali, že plomba bola pozmenená, poškodená, resp. nahradená inou, pričom k takému konštatovaniu možno dospieť jedine porovnaním sporného odtlačku s odtlačkom kontrolným, ktorý však musí byť vyhotovený tým istým nástrojom, ako v čase jeho prvotného osadenia. V konaní bolo preukázané, že plomby osádzajú zamestnanci partnerskej spoločnosti žalobcu, a teda je nesporné, že pri ich osádzaní, či už na plynomer zohráva úlohu aj ľudský faktor. Žalobca v konaní rovnako nepreukázal, že by po získaní podozrenia na neoprávnený odber plynu podrobil plynomer ďalšiemu skúmaniu a meraniu, že účelom zistenia, či je jeho meranie irelevantné, či množstvo odobratého plynu nemeral správne. Toto žalobca neurobil, ale sporný plynomer bez ďalšieho zaslal priamo znalcovi na preskúmanie kontrolných odtlačkov. K tejto otázke sa vo svojom náleze Ústavný súd rovnako vyjadril, keď uviedol, že prevádzkovateľ distribučnej siete musí v konaní tvrdiť a preukázať, že došlo k nesprávnemu zaznamenávaniu odberu plynu, a že takýmto spôsobom meraný odber plynu bol vykonaný odberateľom, čím prevádzkovateľovi distribučnej siete vznikla škoda. Okrem zásahu do značky montážnika by bolo patričné zisťovať, či meradlo skutočne vykazuje odchýlku oproti norme, či je

pozmenené, doplnené prostriedkami na ovplyvňovanie meradla alebo inak obídené. Toto v konaní nebolo preukázané, a nevyplýva to ani zo samotného znaleckého posudku. Samotný znalec, W. B., vo svojich znaleckých posudkoch uvádza, že nezistil poškodenie, ako ani prítomnosť lepiacej hmoty na plombe osadenej v kryte číselníka meradla, nezistil poškodenie plomby osadenej v kryte číselníka meradla a zistil iba mechanické stopy vytvorené predmetom- nástrojom v kryte číselníka v okolí plomby, nezistil poškodenie meradla. Jedinou spornou skutočnosťou, ktorú znalec zistil bolo, že sporné odtlačky čelustí plombovacích klieští a kontrolné odtlačky neboli vytvorené čelusťami toho istého nástroja a s pravdepodobnosťou blížiacou sa istote predpokladal, že pôvodné zabezpečenie proti neopravenej manipulácii bolo porušené - odstránené a nahradené inou plombou.

1.7. Na základe všetkých vyššie uvedených skutočností, dospel k záveru, že nie je sporná objektívna zodpovednosť žalovaného, ale žalobca jednoznačne nepreukázal príčinnú súvislosť medzi neoprávneným odberom plynu a škodou. V rozhodnutí III. ÚS 114/2020-81 ústavný súd jednoznačne uviedol, že vždy treba preukázať vznik škody a jej rozsah. PDS zaťažuje preukázanie existencie neoprávneného odberu, vznik škody na jeho strane a príčinnú súvislosť medzi neoprávneným odberom plynu a škodou. Zistenie neoprávneného odberu treba podrobiť povinnosti tvrdenia a dôkaznej povinnosti strán a záver o tom, že došlo k neoprávnenej manipulácii, podložiť presvedčivými dôkazmi. Nahrádza sa skutočná škoda. K určeniu čo najobjektívnejšej skutočnej škody môžu slúžiť údaje o histórii predchádzajúcej spotreby na danom mieste, znalecké posudky, informácie o spotrebičoch na odbernom mieste. Zároveň od vypočítanej výšky škody je nutné odpočítať prípadné platby (napr. vo forme záloh), ktoré odberateľ uhrádzal v rozhodnom období. Ústavný súd sa veľmi podrobne vyjadril k dôkaznej núde žalobcu. Žalobca má nárok na náhradu skutočne vzniknutej škody a ju preukázať. Toto dôkazné bremeno neunesol. Výšku škody, príčinnú súvislosť medzi neoprávneným odberom a vznikom škody, jednoznačne a nesporne nepreukázal, preto žalobu zamietol.

1.8. O náhrade trov konania strán sporu rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP. Nakoľko žalobu v celom rozsahu zamietol, je nesporné, že žalovaný bol v konaní úspešný, preto mu priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % konania na súde prvého stupňa, ako aj v odvolacom konaní. O výške trov konania rozhodne vyšší súdny úradník tohto súdu v zmysle § 262 ods. 2 CSP.

2. Žalobca podal proti rozsudku odvolanie. Odvolanie zdôvodnil ustanovenie § 365 písm. b), f), h) CSP majúci za to, že súd prvej inštancie nesprávny procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Namietal, že odvolací súd v zrušujúcom uznesení uviedol, že jeho povinnosťou bude doplniť dokazovanie ohľadne výšky škody a spôsobu jej vyčíslenia. Nebude sa ďalej zaoberať objektívnou zodpovednosťou žalovaného, ktorá nie je sporná. Preto sa mal zaoberať výlučne výškou škody a jej výpočtov, nie ďalšími okolnosťami v konaní nespornými. Rozporoval skutočnosti, ktoré žalovaný v konaní nenamietal. Takýto postup je v rozpore s článkom 6 ods. 1 CSP t. j. s princípom rovnosti sporových strán. O zvýšenú ochranu sporovej strany nemôže ísť, lebo sa jedná o podnikateľský subjekt. Nestotožnil sa s úvahami súdu poukazujúcimi na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky III. ÚS 114/2020 zo dňa 09.03.2021. Namietal, že žalovanému nič nebránilo preukázaniu, že plomba poškodená nebola. V konaní žiadnu takúto skutočnosť nepreukazoval a ani ju nepreukázal. Nič mu nebránilo navrhnúť výsluch znalca a následne mu klásť otázky, ktoré mohli odstrániť akékoľvek pochybnosti. Mohol si dať vypracovať nový znalecký posudok. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie oprel o nekriticky prevzaté dôvody v rozhodnutí ústavného súdu. Toto rozhodnutie je ojedinelé a diametrálne sa odkláňa od ustálenej rozhodovacej praxe. Bolo prekonané ďalšími rozhodnutiami, ktoré v konaní predložil a na ktoré opätovne poukázal. Citoval z uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky II. ÚS 207/2021, II. ÚS 319/2021, I. ÚS 457/2021, uznesenie NS SR 4 Cdo 106/2020, 2 Obdo/71/2021. Uviedol, že z posledného rozhodnutia NS SR vyplýva záver neaplikovateľnosti rozhodnutia ústavného súdu III. ÚS 114/2020 na daný stav, nejedná o spotrebiteľský vzťah, pretože protiprávneho konania sa žalovaný dopustil ako podnikateľ. K tomuto záveru citoval z rozhodnutí Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1 CoCsp/17/2022, 7 Cob/38/2022. Nestotožnil sa so záverom súdu prvej inštancie aplikujúceho na daný skutkový stav rozhodnutie Krajského súdu v Nitre sp. zn. 12Co/5/2022 zo dňa 22.11.2022, neaplikovateľné na daný skutkový stav z dôvodu, že medzi stranami nebolo sporné, či boli odtlačky kontrolované alebo neboli kontrolované s kontrolným odtlačkom vyhotoveným z presne tých istých klieští ako originálny. Súd prvej inštancie svojvoľne uviedol v rozhodnutí skutočnosti, ku ktorým nemal možnosť sa vyjadriť. Tým došlo k porušeniu princípu rovnosti

strán sporu. Súd prvej inštancie určil sám pravidlá používania porovnávacieho materiálu v znaleckom skúmaní, čo je neakceptovateľné. Je irelevantné, akým konkrétnym kontrolným odtlačkom porovnal znalec spornú plombu, nakoľko všetky originálne kliešte, ktoré vytvárajú originálne odtlačky sú totožné bez akýchkoľvek odchýlok. Nemohol predložiť potvrdenie spoločnosti P., s.r.o., pretože protistrana a súd nevyjadřili v konaní námietku formulovanú v odôvodnení rozsudku. Vzhľadom k tomu, že razníky s označením sú vyrábané na CNC gravírovacích strojoch podľa konkrétneho technického výkresu, nie je možné, aby obsahovali odchýlky a všetky odtlačky sú zhodné, nie je možné, aby vytvárali odlišné odtlačky. Preto je irelevantné, že znalec nedisponoval originálnymi kliešťami. Ďalej žalobca namietal záver súdu, že okrem zásahu do značky montážnika by bolo patričné zisťovať, či meradlo skutočne vykazuje odchýlky oproti norme, či je pozmenené, doplnené prostriedkami na ovplyvňovanie meradla alebo inak obídené. Toto v konaní nebolo preukázané a nevyplýva to zo znaleckého posudku. Je irelevantné, či meradlo meralo alebo nemeralo správne, prípadne či bolo funkčné alebo nie. V konaní to žiadna strana nerozporovala. Netvrdil, že meradlo vykazuje odchýlku merania a z toho ani neodvodzuje svoj nárok. S údajom na meradle mohlo byť manipulované kedykoľvek bez toho, aby sa meradlo akokoľvek poškodilo, prípadne vykazovalo akúkoľvek odchýlku. Podľa názoru odvolacieho súdu sa mal súd prvej inštancie zaoberať len výškou škody a spôsobom jej vyčíslenia. Vznik škody nebol sporný, škoda vznikla tým, že žalovaný odoberal plyn meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii. Napadnutý rozsudok žiadal zmeniť a žalobe vyhovieť v celom rozsahu.

3. Žalovaný podal vyjadrenie k odvolaniu žalobcu. Poukázal na záver odvolacieho súdu v zrušujúcom uznesení, z ktorého vyplýva záver, že žalobca má nárok na náhradu skutočne vzniknutej škody a musí je preukázať. Žalobca po zrušení rozhodnutia odvolacím súdom svoju aktivitu v konaní preukázal len doručením troch rozhodnutí. Nepreukázal skutočne vzniknutú škodu, ani náznak, že by ju chcel zisťovať. V odvolaní len citoval rozhodnutia vyšších súdnych autorít a k výške škody sa vôbec nevyjadřil. Napadnutý rozsudok navrhol potvrdiť a uplatnil si náhradu trov konania.

4. Žalobca podal vyjadrenie k vyjadreniu žalovaného. Uviedol, že najvyšší súd SR vo svojej ustálenej praxe zastáva názor, že ak je zistený neoprávnený odber plynu podľa § 82 ods.1 písm. d) zákona o energetike, nie je možné žiadnymi inými prostriedkami ani náhradným spôsobom určiť výšku skutočnej škody. Vzhľadom k tomu, že bolo porušené- odstránené zabezpečenie meradla plynu(plomba) a nahradené inou plombou, nie je možné podľa zákona o metrologii takto údaje na číselníku meradla použiť pre určenie skutočnej škody. Údaje nie je možné použiť ani na určenie množstva skutočne odobratého zemného plynu za rozhodné obdobie pre dodávateľa zemného plynu, ktorý fakturuje odber zemného plynu. Nie je možné určiť skutočnú škodu na základe predchádzajúcich spotrieb alebo následných spotrieb. Nemá inú možnosť, ako vypočítať výšku škody podľa vykonávacej vyhlášky.

5. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku, zákon číslo 160/2015 Z.z., ďalej len „CSP“), po zistení, že odvolanie bolo podané stranou, v neprospech ktorej bolo rozhodnutie vydané a v zákonom stanovenej lehote (§ 359, § 362 ods. 1 CSP) a zistení, že odvolanie spĺňa náležitosti § 363 a nasl. CSP, preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 ods.1 CSP, § 380 ods.1 CSP), skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (383 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania a s verejným vyhlásením rozsudku (§ 385 ods.1, § 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné. Súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav a vec správne posúdil po právnej stránke, preto odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny podľa § 387 CSP potvrdil.

6. Žalobca v odvolaní namietal porušenie rovnosti strán a postup súdu prvej inštancie vyhodnocujúceho znalecký posudok v dôvodoch písomného rozhodnutia, ku ktorému žalovaný počas celého konania nemal námietky a nemal možnosť podať vyjadrenie k hodnoteniu znaleckého posudku súdom, čím mu bola odňatá možnosť konať pred súdom.

Právo na spravodlivý súdny proces je jedným zo základných ľudských práv a do obsahu tohto práva patrí viacero samostatných subjektívnych práv a princípov. Podstatou tohto práva je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nezávislom a nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predpokladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou

navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (pozri napríklad rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu vydaných do 30. júna XXXX tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mieriaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R XXX/XXXX a rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnu rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku.

Pokiaľ „postupom súdu“ nie je rozhodnutie súdu - finálny (meritórny) produkt prejednávania veci v civilnom sporovom konaní, potom už „postupom súdu“ vôbec nemôže byť ani časť rozhodnutia - jeho odôvodnenie (obsah, spôsob, kvalita, výstižnosť, presvedčivosť a úplnosť odôvodnenia), úlohou ktorej je vysvetliť dôvody, so zreteľom na ktoré súd rozhodol (porovnaj rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 ECdo 10/2014, 3 Cdo 146/2013). Pojem „procesný postup“ súdu je potrebné vykladať takto aj za právnej úpravy účinnej od 1. júla 2016.

7. Po zrušení prvého rozsudku súd prvej inštancie nariadil pojednávanie na deň 09.11.2022. Strana a súd sa nevyjadřili ku znaleckému posudku, žalobca trval na svojom závere výpočtu výšky škody podľa vyhlášky, žalovaný jeho tvrdenie odmietol. Na ďalšom pojednávaní 01.02. 2023 súd prvej inštancie oboznámil znalecký posudok, strany poučil podľa § 153, § 154 CSP, vyhlásil dokazovanie za skončené. Ani jedna strana nespochybnila znalecký posudok a súd prvej inštancie svoje pochybenie vyvodzujúce v dôvodoch písomného rozhodnutia neuviedol. Tým znemožnil žalobcovi vyjadrenie k spochybneniu znaleckého posudku a prípadnému doplneniu dokazovania na preukázanie jeho tvrdenia. Uvedená vada by mala za následok porušenie práva na spravodlivý súdny proces.

Podľa § 387 ods.1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa ods. 2 tohto ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

8. Ustanovenie § 387 ods. 2 CSP zakotvuje koncepciu zjednodušeného rozhodnutia odvolacieho súdu. Ak má odvolací súd za to, že súd prvej inštancie nielen vecne správne rozhodol, ale v odôvodnení sa správne argumentačne vysporiadal so skutkovým stavom i právnym posúdením, nemusí vyhotovovať štandardné rozhodnutie podľa § 220 ods. 2 CSP, ale obmedzí sa len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia. Odvolací súd zároveň môže doplniť ďalšie dôvody na zdôraznenie správnosti preskúmaného rozhodnutia. Právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako neoddeliteľnej súčasť práva na spravodlivý súdny proces neznamená povinnosť súdu dať odpoveď na všetky argumenty účastníka, ale len na argumenty zásadného významu, t. j. pre vec rozhodujúce.

Odvolací súd v zmysle § 380 ods. 1 CSP, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania, sa plne stotožnil s rozhodnutím súdu prvej inštancie, nakoľko bola jeho argumentácia vecne správna, objektívna a v neposlednom rade v súlade s judikatúrou Najvyššieho súdu SR. Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa tak hmotnoprávnu, ako aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať nielen zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté konanie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania (ktoré účastník môže meniť a dopĺňať len do uplynutia odvolacej lehoty). Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmanavej činnosti odvolacieho súdu. Ustanovenie § 380 ods. 2 CSP vymedzuje výnimky, kedy odvolací súd nie je viazaný rozsahom podaného odvolania. Ide o výnimky len vo vzťahu k rozsahu podaného odvolania, pričom dôvodmi podaného odvolania je odvolací súd viazaný vždy. Na vady konania pred súdom prvého stupňa prihliadne odvolací súd len vtedy, ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. To znamená, že pokiaľ sa v konaní pred súdom prvého stupňa síce vyskytli vady, ale ktoré nemali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, potom odvolací súd na tieto vady neprihliadne.

Podľa § 82 ods. 1 písm. d) zákona č. 251/2012 Z.z. o energetike, neoprávneným odberom plynu je odber meraný určeným meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, alebo určeným meradlom, ktoré nebolo namontované prevádzkovateľom siete.

Podľa § 82 ods. 2 CSP, odberateľ, ktorý neoprávnené odoberal plyn, je povinný uhradiť dodávateľovi plynu, prevádzkovateľovi prepravnej siete a prevádzkovateľovi distribučnej siete, prevádzkovateľovi zásobníka skutočne vzniknutú škodu, ak vznikla. Odberateľ, ktorý neoprávnené odoberal plyn, je povinný uhradiť spolu so škodou aj ušlý zisk dodávateľovi plynu, prevádzkovateľovi prepravnej siete a prevádzkovateľovi distribučnej siete.

9. Odvolací súd vo svojom zrušujúcom uznesení jasne uviedol, že nárok žalobcu je daný, pretože sa jedná o objektívnu zodpovednosť žalovaného a je potrebné, aby sa súd prvej inštancie ďalej zaoberal vznikom škody a jej výškou. Preto odvolací súd nepovažoval za potrebné vyjadrovať sa k odvolacím dôvodom žalobcu ohľadne znaleckého posudku, pretože súd prvej inštancie svoje zamietajúce rozhodnutie založil na nepreukázaní vzniku škody, jej výšky a nedostatkom príčinnej súvislosti medzi objektívnou zodpovednosťou za neoprávnený odber plynu a škodou.

10. Súd prvej inštancie v bode 32 rozsudku citoval z nálezu ústavného súdu III. ÚS 114/2020 podľa ktorého treba preukázať vznik škody a jej rozsah, čo zaťažuje žalobcu. Žalobca neunesol dôkazné bremeno, výšku škody a príčinnú súvislosť medzi neoprávneným odberom nepreukázal, preto žalobu zamietol.

11. Žalobca v odvolaní citoval z rozhodnutí ústavného súdu SR, ktoré v zrušujúcom uznesení uviedol odvolací súd, opakovane predkladal rozhodnutia ústavného súdu, krajského súdu v Prešove, NS SR obchodnoprávneho kolégia. Nepovažoval za správnu aplikáciu nálezu ústavného súdu III. ÚS 114/2020, citoval z rozhodnutia NS SR 2 Obdo/71/2021 z 30.11. 2022 vyjadrujúceho sa k uvedenému nálezu nemožného aplikovať na vzťah ak sa neoprávneného odberu plynu dopustil podnikateľ. Najvyšší súd v rozhodnutí uviedol, že v bode 51 nálezu uvádzajúceho, že ak je odberateľom spotrebiteľ podľa Občianskeho zákonníka, znamená to, že je nevyhnutné aj derivovaný vzťah medzi spotrebiteľom a PDS posudzovať optikou spotrebiteľského práva.

12. Odvolací súd sa stotožnil s uvedeným názorom, že v prípade občianskoprávneho vzťahu odberateľ ako fyzická osoba má postavenie spotrebiteľa. Tým ale nie sú dotknuté ustanovenia § 82 ods. 2 zákona o energetike, ktoré nerozlišujú medzi odberateľom fyzickou osobou a podnikateľom. Preto sa odvolací súd stotožnil s aplikáciou citovaného nálezu ústavného súdu a zamietajúcim rozhodnutím súdu prvej inštancie. Žalobca napriek názoru odvolacieho súdu, že nárok žalobcu je daný a je potrebné, aby preukázal vznik škody a jej výšku, namietal nepochopenie rozhodnutia odvolacieho súdu. Ku vzniku škody a jej výške sa vyjadril len nemožnosťou jej zistenia a správnosťou výpočtu podľa vyhlášky. Neunesol dôkazné bremeno tvrdenia o vzniku škody a jej výške, preto odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo veci samej a v časti náhrady trov konania ako vecne správny potvrdil.

13. O náhrade trov konania odvolací súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 v spojení s ustanovením § 396 ods. 1 CSP a podľa § 255 ods. 1 CSP a priznal žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v plnom rozsahu z dôvodu, že žalovaný bol v konaní plne úspešný. O výške trov konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením vydaným vyšším súdnym úradníkom podľa § 262 ods. 2 CSP.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).